

GREGOR HILDEBRANDT

A Blink of an Eye and the Years are Behind Us

Ein Wimpernschlag und hinter uns die Jahre
Jedno mávnutí řas, a za námi jsou léta

29 09 2022—13 02 2023

Česky

*Gregor Hildebrandt: A Blink of an Eye
and the Years are Behind Us¹*

Dosud nejrozsáhlejší výstava Gregora Hildebrandta
mapující více než dvacet let jeho tvorby zahajuje
v Kunsthalle Praha sérii samostatných výstav
významných žijících umělců.

Jako umělec, který naznačuje, ale nikdy neprozrazuje, Hildebrandt si rád pohrává s tajemstvím a nepředvídatelností. Důvěřuje divákovi, že je schopen zapojit představivost a vytvořit si vlastní referenční rámec. V tomto smyslu považuje diváka za spolutvůrce svých děl a nyní nás přizývá ke znovuobjevení *let, která jsou za námi*.

Z formálního hlediska odkazuje Hildebrandtova tvorba na minimalismus a abstraktní expresionismus a čerpá z množství literárních, filmových, hudebních a architektonických vlivů. Záměrně využívá tyto kulturní podněty, aby v divácích vyvolal kolektivní i osobní vzpomínky. Pracuje především s analogovými nosiči zvuku. Koncem devadesátých let začal ve své tvorbě používat magnetické pásky z audiokazet a po roce 2000 se začal zajímat o další záznamová média – VHS kazety a gramofonové desky. Hildebrandtova volba média odráží jeho intenzivní lásku k hudbě, a přestože ho zvuk doprovází v každé fázi uměleckého procesu, nikdy z jeho děl přímo nevychází. Zvuk a texty písní jsou vetknuty do použitého materiálu a propisují se do názvů děl, částečně vypovídajících o jejich povaze.

Ticho a zvuk jsou jednou z mnoha dialektických dvojic, které prostupují celou Hildebrandtovou tvorbu. Umělec dále pracuje s kontrasty černé a bílé, viditelného a neviditelného, smutku a radosti. Deformace a pitvání, jimiž tyto materiály v procesu tvorby procházejí, jsou zároveň popírány jejich reflexními vlastnostmi. Na první pohled tak jeho obrazy a instalace působí jako krásné, hladké a hutné povrchy. Jakmile se k nim ale přiblížíme, odhalí obrazový materiál svou složitost.

Hildebrandt přistupuje ke svým výstavám stejně jako ke svým obrazům – pojímá je jako koláže. Ve vzniklých prostorových celcích volně kombinuje umělecké objekty a architektonické prvky. Příklady tohoto přístupu jsou zdejší Galerie 1 a 2, v nichž jsou umístěny rozsáhlé instalace proměňující původní prostor. Vtahují diváka do umělcova vnitřního světa proloženého četnými asamblážemi, obrazy a sochami – kultovními, méně známými, novými či vytvořenými speciálně pro tuto výstavu.

Žádný pohled do Hildebrandtova světa by nebyl úplný, kdybychom nezohlednili i širší uměleckou komunitu, na jejímž utváření se umělec podílí a je její nedílnou součástí. Od roku 2017 zve své přátele (umělce i ne-umělce), aby představili své výtvořky, sbírky a archiválie ve svébytném výstavním prostoru Grzegorzki Shows. V Kunsthalle Praha byl tento malý prostor (bývalá vrátnice v areálu, kde se nachází jeho berlínský ateliér) věrně reprodukován, včetně zeleného linolea a ikonického růžového neonu nad vstupem. Po dobu konání Hildebrandtovy výstavy budou v tomto prostoru k vidění dílčí expozice, reinscenace vybraných „výstav“, které Hildebrandt v Grzegorzki Shows uspořádal. Kromě toho v Kunsthalle Praha vystoupí kapely z nezávislého labelu Grzegorzki Records.²

„Umění je to, co dělá život zajímavějším než umění.“ Tento slavný výrok sice pronesl Robert Filliou, ale klidně by mohl být Hildebrandtovou mantrou: jeden

nápad vede k druhému, z jednoho projektu se rodí další, a všechna díla dávají dohromady jeden nepřerušovaný, nekonečný celek inspirovaný vším, co obývá jeho existenci. Výstava v Kunsthalle Praha, zároveň uvolněná i tajuplná, je první, která komplexně představuje tvorbu Gregora Hildebrandta a přivádí do Prahy také jeho přátele.

Christelle Havranek,
hlavní kurátorka Kunsthalle Praha

¹ *Ein Wimpernschlag und hinter uns die Jahre*
(*Jedno mávnutí řas, a za námi jsou léta*). Původní
německý název výstavy je volně inspirován jednou
z básní J. W. von Goetha.

² Grzegorzki Records je nezávislý label vydávající
nahrávky německých indie kapel, který Gregor
Hildebrandt založil se svou partnerkou Alicjou
Kwade v roce 2018.

Galerie 1

Vybraná umělecká díla

o.T. (Wünsche), 2015

Bez názvu (Přání)
řasy, lepicí páska, akryl, papír
92 × 74 cm (rozměry bez rámu)
autorova sbírka

Toto dílo je přímým odkazem na originální německý název Hildebrandtovy výstavy *Ein Wimpernschlag und hinter uns die Jahre*. Evokuje rychlé sklopení řas, gesto, které člověk vytvoří, když mrkne. Ač je to gesto jemné a nepatrné, může mít podle Hildebrandta velký dopad. Toto dílo vítá diváka na výstavě a je součástí série, kterou Hildebrandt zahájil v roce 2003, když si do jednoho ze svých skicáků vlepil několik vlastních vypadlých řas. Později vznikly samostatné práce na papíře. Umělec lepí své řasy na bíle natřený papír pomocí lepicí pásky. Název díla vychází z tradiční pověry, že když člověku vypadne řasa, může si něco přát. Linka ve tvaru písmene V, která vznikla skládáním řas, zároveň připomíná řadu letících ptáků. Řasy jsou jen jedním z mnoha materiálů, které umělec čerpá z vlastního života a díky nimž vnáší do své tvorby jemný autobiografický podtón.

Ein schwerer Tropfen aus der Wolke, 2022

Těžká kapka z mraku
rozřezané gramofonové desky, plátno, hliník, dřevo
460 × 289 cm, ve čtyřech částech
s laskavým svolením autora a galerie Perrotin

S gramofonovými deskami začal Hildebrandt pracovat kolem roku 2003 a od té doby zaujímají v jeho tvorbě velmi důležité místo. Na počátku volil typický černý vinyl, který gramofonové desky přímo asociuje, později nosiče s barevnými polepy, až se nakonec dostal k vinylům nejrůznějších barev. V tomto nedávno vytvořeném díle se vrací k monochromatické paletě svých

starších prací, ale zakomponovává do něj motiv inspirovaný tvary, které viděl na bráně německého venkovského kostelíku v Sulzbachu. Stejně jako u všech svých děl vytvořených z gramofonových desek i zde věnuje Hildebrandt velkou pozornost textuře, kterou nově poskládané desky vytvářejí. Desky obsahují převážně nahrávku Mozartova *Requiem*.

Where I Switch to the Other Side (PAAR), 2019

rozřezané gramofonové desky, dřevo
variabilní rozměry
s laskavým svolením autora a galerie Almine Rech

Tato velkoplošná instalace dále rozvíjí podstatu Hildebrandtovy práce s gramofonovými deskami. Je vytvořena z barevných vinylů, které umělec rozřezal na geometrické obrazce a znovu sestavil do ploché modulární kompozice. Na deskách použitých v tomto díle bylo vylišováno EP s názvem *Hone* od německé indie kapely PAAR. Šlo o první EP vydané Grzegorzki Records, nahrávací společností, kterou Hildebrandt založil se svou partnerkou, výtvarnicí Alicjou Kwade v roce 2018. Toto dílo je součástí umělcova dlouholetého zkoumání analogových nosičů zvuku a toho, jak lze hudbu zakomponovat do vizuálního díla.

Gesundbrunnen, 2009

magnetická páska, krepová maskovací páska
a akryl na plátně
364 × 364 cm, ve čtyřech částech
s laskavým svolením autora
sbírka Kunsthalle Praha

Gesundbrunnen je velkoformátové dílo složené ze čtyř částí. Základem každé z nich je opakující se geometrický motiv odvozený z podlahy berlínské stanice metra Gesundbrunnen, kde Hildebrandt kdysi denně přestupoval na cestě do práce. Pásky použité při tvorbě tohoto díla obsahují zhruba osmihodinovou terénní nahrávku z okolí Gesundbrunnen, čímž dochází k pomyslnému prolnutí minimalistického motivu s neslyšitelnou, ale přesto velmi přítomnou realitou daného místa. Jak je pro Hildebrandtovu tvorbu obvyklé, silně formální podoba díla je obohacena o autobiografické detaily vepsané přímo do jeho struktury.

Schwelle gekreuzt, 2020

Překročeny práh
magnetická páska, epoxidová pryskyřice,
kazetové cívky, polyuretan, hliník,
jednocentové mince
74 × 74 × 628 cm, 66 × 66 × 619 cm
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

Tyto dva monumentální objekty potažené magnetickou páskou silně připomínají masivní dřevěné trámy. Plocha průřezu je speciálně vytvořena tak, aby imitovala letokruhy poražených stromů. Hildebrandt zvolil podobnou techniku jako u svých „desek z magnetických pásek“ – navíjí pásku na kotouč a vytváří velkou kruhovou plochu. Do středu letokruhů umístil umělec jednocentové mince. Stejný postup použil i při tvorbě díla *Ich habe Stimmen gehört*, které je vystavené v Galerii 2.

The Figurehead, 2000

magnetická páska, zaváděcí páska, krepová
maskovací páska a akryl na plátně
155 × 150 cm
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup
soukromá sbírka, Berlín

Toto dílo spadá do nejranější fáze Hildebrandtova experimentování s audiokazetou jakožto uměleckým médiem a představuje autorovu první velkoformátovou koláž z magnetických pásek. Ač působí na první pohled anonymně a monochromaticky, magnetické pásky umožňují Hildebrandtovi integrovat nahrávky skladeb, které považuje za výjimečné. Jeho umění je tak doslova „nabito“ konkrétními hudebními skladbami, které – byť nejsou explicitně slyšet – s sebou přináší významný poetický rozměr, charakteristický pro celou Hildebrandtovu tvorbu. Název díla přebírá ze stejnojmenné písně britské postpunkové kapely The Cure, jejíž nahrávka se na pásce v obraze neustále opakuje. Jednotlivé nahrávky jsou od sebe opticky odděleny krepovou maskovací páskou. Název *The Figurehead* zároveň odkazuje na význam tohoto konkrétního díla pro Hildebrandtovu praxi, resp. na jeho čelní postavení.

Orphéeee, 2022

VHS páska, dřevo, hliník
variabilní rozměry
s laskavým svolením autora a galerie Almine Rech

Tento velký závěs vyrobený výhradně z VHS pásek je Hildebrandtovou poslední variací na sérii velkoplošných závěsů, kterou zahájil v roce 2005. V návaznosti na dřívější černou oponu z roku 2013, která prostorově členila jeho výstavu *Orphische Schatten*, i VHS pásky z *Orphéeee* obsahují nahrávky filmu Jeana Cocteaura *Orphée*

(1950). Namísto monochromatické palety, která je pro něj typická, zde Hildebrandt volí gradient od černé k průsvitné (resp. bílé). Optický efekt zčeření závěsu odkazuje na okamžik, kdy Orfeus prochází zrcadlem, jehož povrch se proměnil ve vodu, aby mohl vstoupit do říše mrtvých. Opona ilustruje protiklad světla a tmy, viditelného a neviditelného, což jsou Hildebrandtova častá témata.

Der Springer, 2022

Jezdec
bronz
84 × ø 45 cm
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

Nad pravý konec závěsu umístil Hildebrandt bronzovou šachovou figuru jezdce v nadživotní velikosti. Od jeho prvních obrazů a instalací odkazující na šachy z roku 2008 (*Das Schachspiel*) se šachy v jeho tvorbě objevují pravidelně. Obvykle pracuje přímo s šachovnicemi nebo šachovými figurami, zejména s pěšáky. *Jezdec* v Galerii 1 patří do série monumentálních bronzových soch, které začaly vznikat v roce 2020. Šachové figury se v ní exponenciálně zvětšují, stávají se samostatnými sochami a vybízejí diváka k docenění jejich forem a proporcí.

Malá Strana (weiß), 2022

Malá Strana (bílá)
rozřezané gramofonové desky, plátno,
hliník, dřevo
229 × 174 cm
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

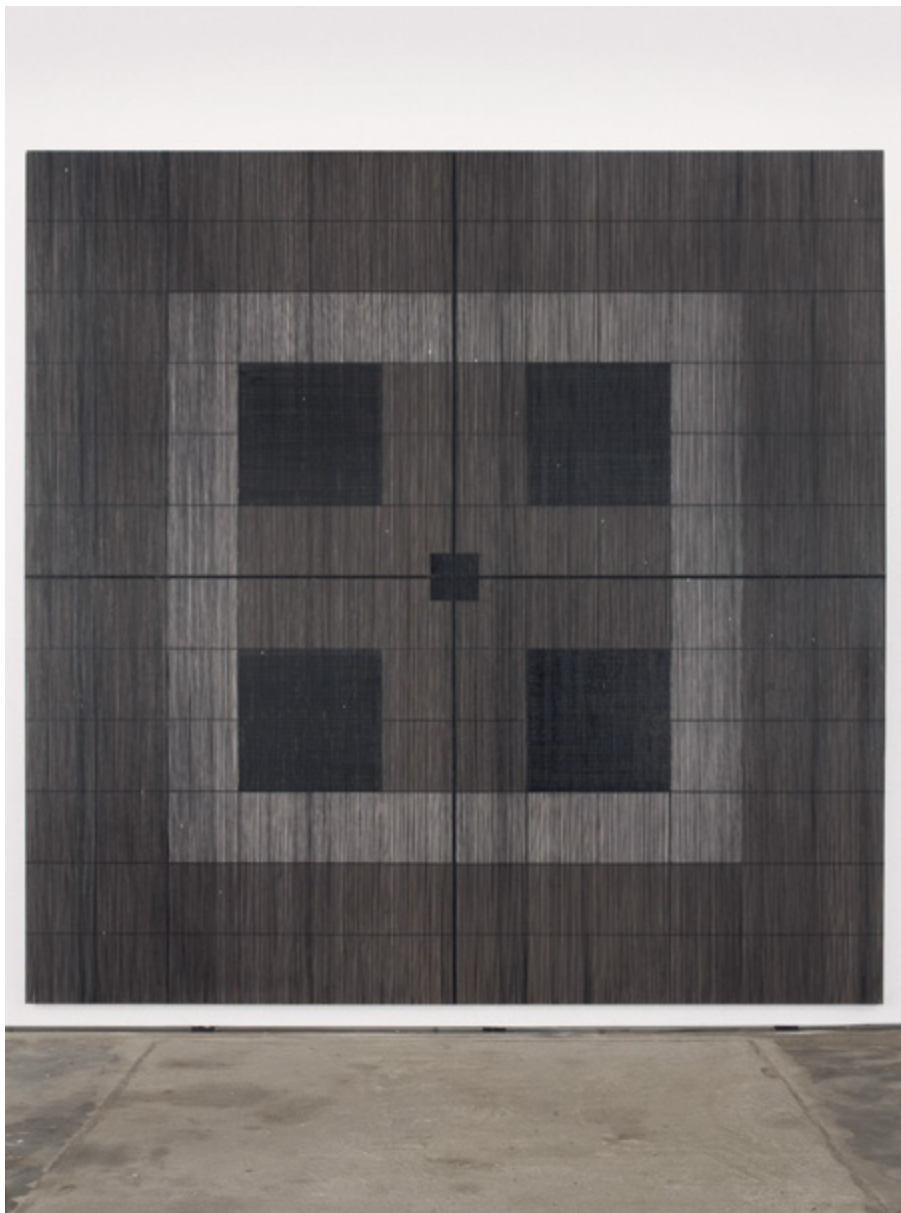
Toto dílo pochází z Hildebrandtovy nejnovější série prací z rozřezaných desek, v níž formálně vychází z nej-

různějších vzorů terazzových podlah. Jedná se o zatím největší dílo z této série, které využívá velmi rozmanitou škálu odstínů barevných desek.

Wall of Fame, 2016–současnost

polaroidové fotografie, dřevo, plexisklo
čtyři části, každá 109 × 214 × 12 cm
s laskavým svolením autora

Hildebrandtův projekt *Wall of Fame* je tvořen na pokračování. Jeho počátky spadají do roku 2016, kdy umělec dostal od galeristy Emmanuela Perrotina polaroidový fotoaparát. Od té doby fotografuje lidi, kteří přicházejí do jeho ateliéru. Tento jeho rituál se systematicky opakuje opakuje při každé návštěvě. Umělec své hosty fotografuje dvakrát; jeden snímek je určený pro *Wall of Fame*, druhý nabízí portrétovaným jako suvenýr. Fotografie tvořící *Wall of Fame* jsou jednou z položek na dlouhém seznamu memorabilií tvořících nedílnou součást Hildebrandtovy tvorby, přičemž každá fotografie je pokusem o zaznamenání a umocnění konkrétního okamžiku autorova života.

Gesundbrunnen, 2009
s laskavým svolením autora, sbírka Kunsthalle Praha

Malá Strana (weiß), 2022
Malá Strana (bílá)
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

Auditorium

Vybraná umělecká díla

Wand (Les 100 Plus Belles Chansons – J. Brel), 2011

Stěna (Les 100 Plus Belles Chansons – J. Brel)
magnetická páska na plátně, sloup,
kombinovaná technika
990 × 274 cm
460 × 29,4 × 35 cm (sloup)
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

Tato instalace byla poprvé představena na výstavě *Für kommende Morgen (Pro nadcházející ráno)* v Berlíně roku 2011. Skládá se z velkého plátna polepeného černou magnetickou páskou a z bílého sloupu, který brání divákům ve výhledu. Ačkoli dílo na první pohled působí minimalisticky a neutrálně, při bližším pohledu překypuje osobními významy. Na kazetě je nahraná kompilace největších hitů belgického zpěváka Jacquese Brela, který Hildebrandtovu tvorbu výrazně inspiroval. Bílý sloup skrývá množství memorabiilí a suvenýrů z konkrétních událostí umělcova života, včetně fotografií a bankovek, které se ovšem odhalí, až když divák vstoupí mezi sloup a plátno.

Kassettenparkett, 2008–2013

Kazetová podlaha
vypreparované audiokazety, epoxidová pryskyřice
variabilní rozměry
s laskavým svolením autora a galerie Perrotin

Toto dílo stojí na počátku série podlahových instalací a předznamenává materiálově odlišné *Holzimitationsparkett* (2009), *Hirnholzparkett* (2015) nebo *Schachbrettboden* (2016). V *Kassettenboden* používá Hildebrandt jako médium vypreparované plastové obaly audiokazet, které dříve obsahovaly magnetické pásky. Z nich pak tvořil své obrazy v letech 2008–2013. Všechny

skladby, které byly na jednotlivých kazetách nahrané, měly pro autora osobní význam, takže toto dílo je jakousi „kompilací“ hudby, která je rozptýlena napříč jeho tvorbou. Stovky kazet, z nichž je dílo vytvořeno, dokládají, jak obrovské množství materiálu Hildebrandt jakožto umělec spotřebovává, a rovněž poukazují na jeho závratné tvůrčí tempo.

Die Hälfte meiner Träume ist kahlgeschoren, 2022

Polovina mých snů je oholená dohola
pásky na čištění magnetofonové hlavy na plátně
66 × 66 cm
s laskavým svolením autora a galerie Perrotin

Na rozdíl od ostatních děl s magnetickou páskou je dílo *Die Hälfte meiner Träume ist kahlgeschoren* vytvořeno z bílé pásky, která se běžně používá k čištění hlav kazetových přehrávačů. Toto „tiché“ dílo působí jako protiklad k mnoha jiným Hildebrandtovým dílům, která sice mají podobný formální charakter, ale obsahují v sobě skrytou hudbu. Střídající se průhledné, béžové a bílé úseky pásky na čištění hlav umožňují divákovi vidět nové textury a vzory, které jsou obvykle zastřeny monochromní temnotou běžné magnetické pásky.

Die Geschichte läuft über uns, 2013

Minulost přebíhá přes nás
plstěné podložky z audiokazet na plátně
79 × 79 cm
s laskavým svolením autora a galerie Perrotin
soukromá sbírka, Paříž

Toto je jedno z rozměrnějších děl z Hildebrandtovy série obrazů z plstěných podložek. Tato série je limitovaná

na menší počet kusů s ohledem na vzácnost materiálu, který využívá – malé plstěné podložky, které se nacházejí uvnitř audiokazet a slouží k přitlačení magnetofonového pásku k hlavě kazetového přehrávače. *Minulost přebíhá přes nás* byl také název jeho první samostatné výstavy v New Yorku v roce 2014. Evokuje romantické pojetí času a navozuje nostalgii, tak často přítomnou v Hildebrandtově tvorbě.

Rauch und Schall, 2016

Kouř a zvuk
rozřezané gramofonové desky, plátno, dřevo
174 x 130 cm
sbírka Kunsthalle Praha

Své nejranější „malby z desek“ – rozřezaných a znovu kolážovitě poskládaných vinylů – vytvořil Hildebrandt v roce 2015. Tato kompozice využívá barevné polepky, které pronikají černým pozadím z rozřezaných gramofonových desek, a rozrušují tak jejich základní „špalíkový“ vzor.

Kassettenparkett, 2008–2013
Kazetová podlaha
s laskavým svolením autora a galerie Perrotin

Rauch und Schall, 2016
Kouř a zvuk
sbírka Kunsthalle Praha

Wand (Les 100 Plus Belles Chansons – J. Brel), 2011
Stěna (Les 100 Plus Belles Chansons – J. Brel)
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

Die Hälfte meiner Träume ist kahlgeschoren, 2022
Polovina mých snů je oholená dohola
s laskavým svolením autora a galerie Perrotin

Schodiště

Step by Step, 2022

rozřezané gramofonové desky, látka, kov, motor
550 × ø 27 cm
s laskavým svolením autora a galerie Almine Rech

Tento závěsný mobil je vytvořený z malých kousků vinylových desek zohýbaných do tvaru spirály a ukotvených ke stropu. Jeho tvar, inspirovaný komponenty ručního fénu, lze donekonečna opakovat – stejně jako tomu je u jeho sloupů z ohýbaných desek. Při pohledu zespodu působí pomalu se otáčející dílo téměř hypnotickým dojmem.

Galerie 2 (první část)

Vybraná umělecká díla

Grzegorzki Shows

Tento black box je replikou výstavního prostoru *Grzegorzki Shows*, Hildebrandtova vlastního kurátorského projektu, v němž představuje díla svých přátel formou samostatných výstav. Originální prostor se nachází v bývalé vrátnici pod jeho ateliérem v berlínské čtvrti Wedding. Většina zde prezentovaných projektů je silně ovlivněna specifiky tohoto prostoru: malá bílá krychlová místnost o rozloze cca 30 m² s podlahou pokrytou zeleným linoleem, doplněná prvkem podobným pódiu podél levé stěny. V replice *Grzegorzki Shows* v Kunsthalle Praha bude Hildebrandt reinscenovat čtyři výstavy původně připravené pro *Grzegorzki Shows* v Berlíně. Více informací najdete v programu na našich webových stránkách.

Die Pressetextarbeiten, 2017–současnost

Tiskové zprávy
magnetická páska, akryl na plátně
31 pláten, každé 49 × 33 cm
s laskavým svolením autora
soukromé sbírky

Na každou výstavu v *Grzegorzki Shows* si Hildebrandt zve autora dle vlastní volby, který pak napíše tiskovou zprávu. Jedná se zpravidla o výtvarné kritiky, spisovatele, básníky či výtvarné umělce. Jejich texty velkou měrou spoluutvářejí identitu těchto výstav. Hildebrandt se rozhodl transformovat jejich tiskové zprávy do série obrazů z magnetických pásek *Die Pressetextarbeiten*, které poprvé vystavil v *Grzegorzki Shows* v roce 2021. Jeho záměrem je věnovat každému z autorů tiskových zpráv obraz obsahující jejich text.

Die Ape, 2016

nákladní automobil Piaggio Ape
178 × 321 × 143 cm
s laskavým svolením autora

Die Ape je Piaggio Ape – malé tříkolové užitkové auto na půl cesty mezi skútem a dodávkou, označené logem Hildebrandtova ateliéru: Grzegorzki Productions. Umělec ho nejčastěji používá k uskladnění a servírování nápojů během vernisáží v *Grzegorzki Shows*. V širším pojetí symbolizuje toto užitkové auto pseudokorporátní narativ, který Hildebrandt kolem různých aktivit svého ateliéru vytvořil. Umělec zároveň počítá s tím, že toto vozítko sehraje klíčovou roli v jednom z jeho budoucích projektů s totožným názvem: *Die Ape*.

Groter Jan, 2022

rozřezané gramofonové desky, plátno, dřevo
ø 158 cm
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

Hildebrandtův ateliér se nachází na místě starého sladového pivovaru *Groterjan Malzbierbrauerei*. Na fasádě budovy zůstala původní bronzová vývěska pivovaru, aby návštěvníkům připomínala industriální historii místa. Při tvorbě *Groter Jan* Hildebrandt reprodukoval tuto desku pomocí jednoho ze svých oblíbených analogových médií – gramofonových desek. Mozaika z nařezaných desek, jejichž rozměry a obrysy pečlivě odpovídají rozměrům původní plakety, vytváří komplexní texturu v sytém černém monochromu.

Das Negativ, 2022

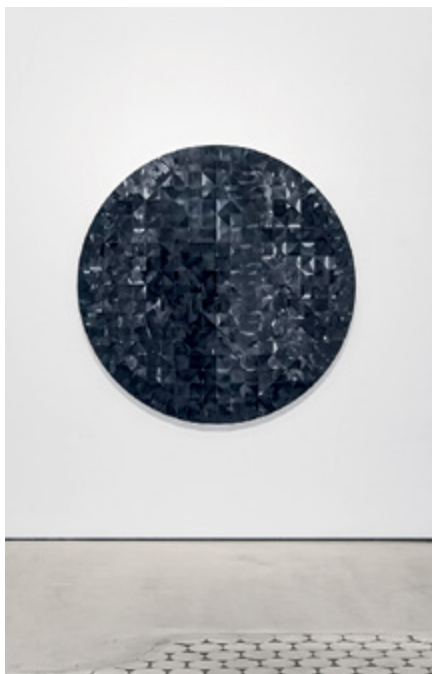
Negativ

rozřezané gramofonové desky
71 zarámovaných rozřezaných desek
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

V této instalaci Hildebrandt shromáždil zbytky vinylových desek, které použil k vytvoření sousedního velkoformátového tonda *Groter Jan*. Tím, že jsou obě díla vedle sebe, vytváří umělec jakýsi „negativní“ protějšek k poslednímu jmenovanému a odhaluje šablonovité obrysy různých tvarů, které mají tendenci v jeho monochromatické paletě zanikat. Úhledné řady tohoto archivu vzorů připomínají administrativní estetikou a systematické postupy typické pro mnohá klíčová díla konceptuálního umění sedmdesátých let 20. století, které jsou pro Hildebrandta stálým zdrojem inspirace.

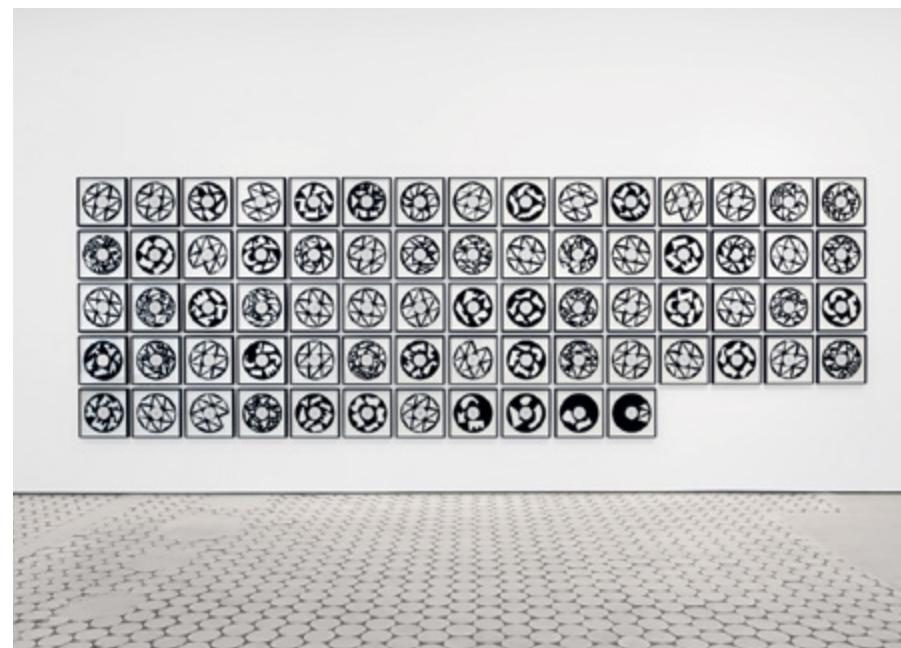
Grzegorzki Shows

Groter Jan, 2022
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

Die Ape, 2016
s laskavým svolením autora

Das Negativ, 2022
Negativ
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

Black Box

Vybraná umělecká díla

Schachbrettboden, 2016

Podlaha z šachovnic
šachovnice, epoxidová pryskyřice, dřevo
variabilní rozměry
s laskavým svolením autora a galerie Almine Rech

Tato podlahová instalace se skládá z více než tří set šachovnic různých velikostí a materiálů, pečlivě poskládaných do velkého čtverce. Samotné šachovnice Hildebrandt původně zakoupil na bleších trzích a figurky pěšáků z každé sady použil ve své doprovodné sérii „pěšákových“ instalací. Šachovnice působí křehce, ale jsou navrženy tak, aby se po nich dalo chodit, a diváci, kteří po nich přecházejí, se sami stávají šachovými figurkami. Hildebrandt o sobě říká, že je na šachách „značně závislý“, a přiznává, že k využití šachů v umělecké tvorbě ho inspiroval Marcel Duchamp.

Pawn Shop (von *Schwarz zu Weiß),* 2022

Pawn Shop (od černé k bílé)
šachové figurky, dřevěné police
variabilní rozměry
s laskavým svolením autora, galerii Perrotin
a Avlskarl

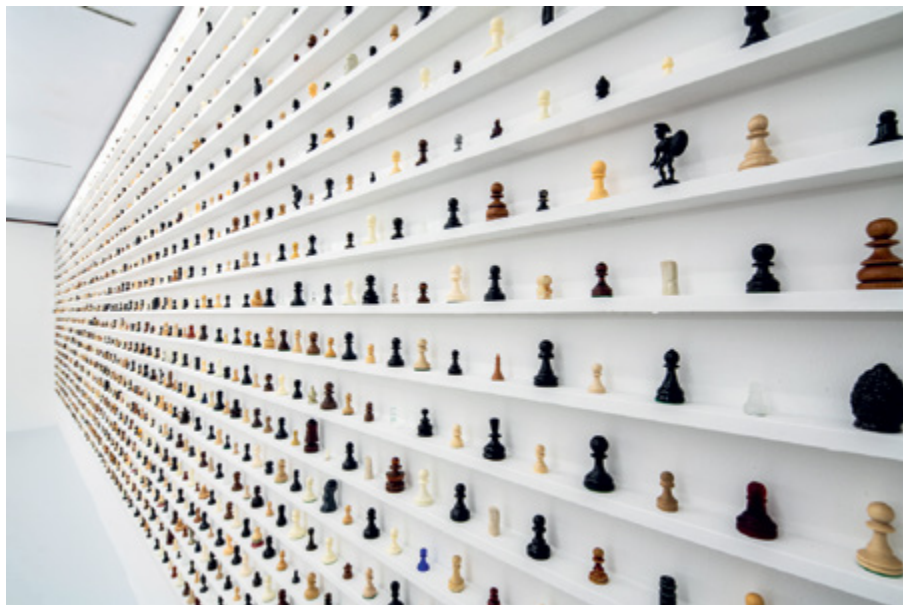
Tato instalace je inspirována Hildebrandtovým setkáním s dílem amerického fotografa Willa Steacyho, jehož hlavním tématem jsou zastavárny. Hildebrandt se rozhodl pohrát si s dvojitým významem výrazu *pawn shop*, který může označovat jak „zastavárnu“, tak i „obchod s pěšáky“. Propojení tohoto sousloví s tématem šachů vyústilo v několik rozsáhlých monochromních instalací, které často zabíraly celou jednu stěnu místnosti. Hildebrandt do nich umístil unikátní pěšáky z mnoha

různých šachových sad, vytrhl je z kontextu hry a vystavil je jako miniaturní sochy na dlouhých policích. *Pawn Shop* zde v Kunsthalle Praha vytváří gradient od černé k bílé, a připomíná tak instalaci *Orphéee* v Galerii 1 a instalaci *einige Zimmer meiner Wohnung* v Galerii 2.

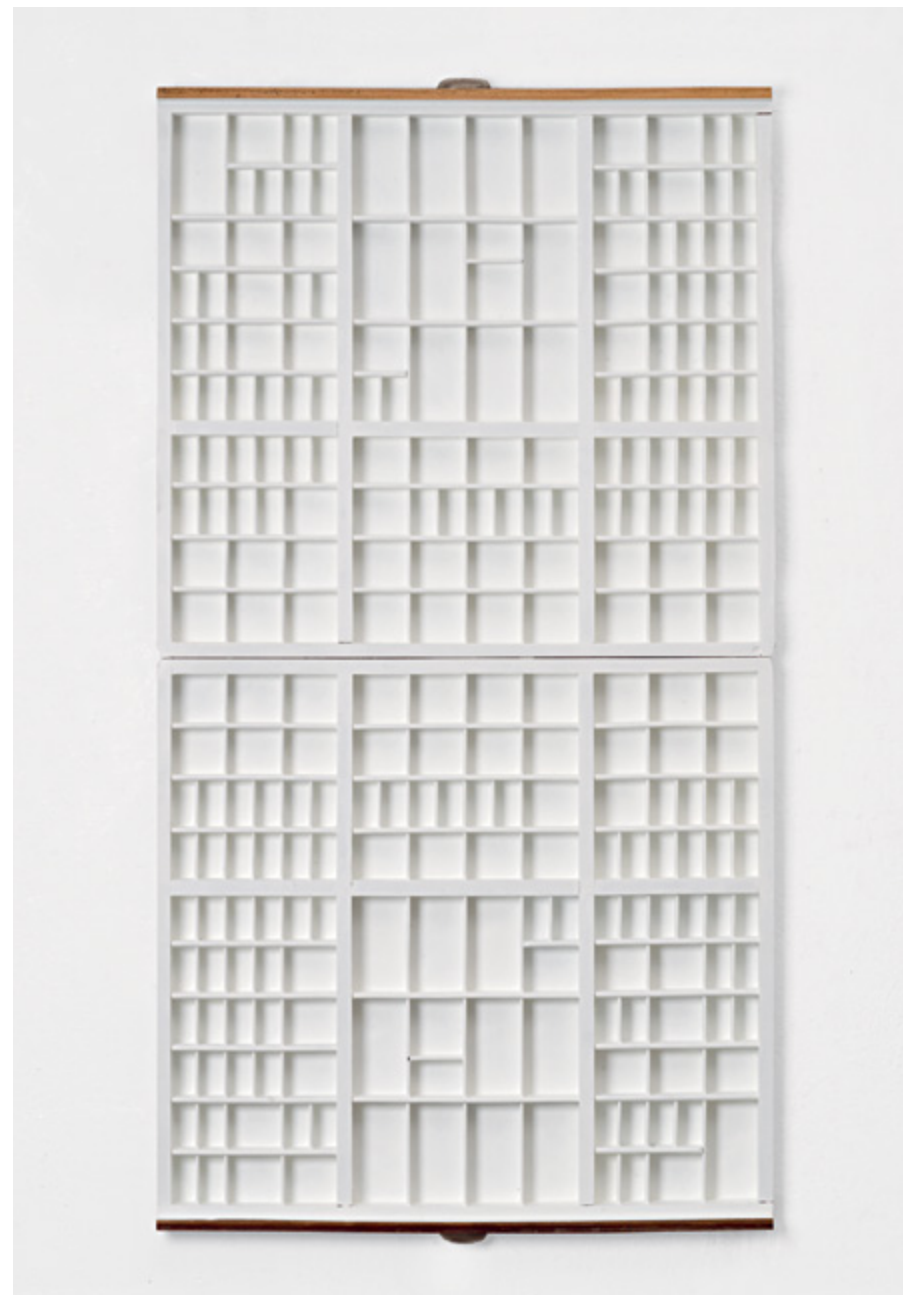
Das Hochhaus, 2021

Věžák
zásuvky k sázecímu stroji, šachové figurky
122 × 66 cm
soukromá sbírka, Praha

V těchto zásuvkách k sázecímu stroji se původně nacházely figurky pěšáků z Hildebrandtovy vlastní sbírky. Když je přivezl do Prahy u příležitosti své výstavy v Kunsthalle Praha, rozdál je různým přátelům a partnerům Kunsthalle Praha jako dárky, takže zásuvky zůstaly prázdné.

Pawn Shop (von Schwarz zu weiß), 2022
Pawn Shop (od černé k bílé)
 s laskavým svolením autora, galerií Perrotin a Avlskarl

Das Hochhaus, 2021
Věžák
 soukromá sbírka, Praha

Galerie 2 (druhá část)

Vybraná umělecká díla

Raum 111, 2018

Místnost 111
PVC, potištěný papír
14,9 × 14,9 cm
s laskavým svolením autora a galerie Perrotin

Raum 111 je původní orientační štítek ze dveří učebny na berlínské Hochschule der Künste, v níž měl hodiny umělcův bývalý profesor Dieter Hacker. Toto dílo bylo součástí Hildebrandtovy výstavy *In meiner Wohnung gibt es viele Zimmer* v New Yorku v roce 2018. Spolu se sousedním dílem *zu tönende ...* dodává *Raum 111* výstavě nádech životopisné retrospektivy a umožňuje nám nahlédnout do počátků Hildebrandtovy umělecké praxe.

Licht, 2018

Světlo
vypínač světla
8 × 8 cm
s laskavým svolením autora a galerie Almine Rech

„Readymade“ *Licht* je v rámci výstavy zástupným symbolem světla. Vypínač, který se stal uměleckým dílem, pochází z Hildebrandtova bývalého bytu v Auguststraße, kde umělec žil v letech 2004–2010.

zu tönende..., 1999

Znějící...
magnetická páska, oboustranná
lepící páska a olej na plátně
28,2 × 40,2 cm

Toto dílo zaujímá v Hildebrandtově tvorbě výlučnou pozici, neboť jde o jednu z prvních koláží na plátně, v níž umělec uspořádal pásy z audiokazety těsně vedle sebe do vertikální kompozice. Vzniklo o rok dříve než *The Figurehead* a zároveň je nejstarším dílem prezentovaným na této

výstavě. Umělec vepsal bílou barvou do díla větu, která v překladu znamená „malovat obrazy jako Cure“, a odkazuje na mnoho myšlenek, technik a leitmotivů, které autor rozvíjí dodnes.

einige Zimmer meiner Wohnung, 2022

Některé pokoje v mém bytě
kompresí tvarované gramofonové desky, kovová konstrukce
variabilní rozměry
s laskavým svolením autora a galerie Almine Rech

Vysoké sloupky této labyrintové instalace jsou vyrobeny ze stovek gramofonových desek, které jsou vytvářeny do tvaru misek a naskládány na sebe. Stejně jako mnoho jiných materiálů, s nimiž Hildebrandt pracuje, i tyto misky z gramofonových desek objevil na berlínském bleším trhu, kde si je původně koupil pro vlastní potřebu a jako dárky. Repetitivnost forem a možnost nekonečného vrstvení, kterou evokují, silně odkazují na *Nekonečné sloupky* Constantina Brancusiho, vytvořené téměř o sto let dříve. Hildebrandt sloupky často navrhuje podle konkrétních výstavních prostor a umožňuje jim stát se kulisami pro jiná umělecká díla a architektonickými strukturami, do nichž lze vstoupit. Jejich nedílnou součástí je samozřejmě také hudba nahraná na gramofonových deskách, která z *einige Zimmer meiner Wohnung* činí doslova „zvukovou stěnu“.

Seht ihr die weißen Möwen dort?, 2020

Vidíte támhle ty bílé racky?

224 × 144,3 cm

rozřezané gramofonové desky, plátno, hliník, dřevo
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup
sbírka Wemhöner

eine zögernde Stunde, 2022

Nerozhodná hodina

112 × 72 cm

rozřezané gramofonové desky, plátno, hliník, dřevo
s laskavým svolením autora a Galerie Klüser

Díla *Seht ihr die weißen Möwen dort?* a *eine zögernde Stunde* vzdávají hold maďarsko-německému umělci a architektovi Györgyi Lehoczkému (1901–1979), který je dnes i přes své velkolepé lokální zakázky do značné míry zapomenut. V Sársku, Hildebrandtově rodném kraji, navrhl řadu budov: nádraží, kostely, školy a obytné domy (mezi nimi i dům, kde žila Hildebrandtova babička Gisela). Díky svým jedinečným figurálním kompozicím se Lehoczky proslavil také jako designér skla. V těchto dvou dílech Hildebrandt interpretuje dva Lehoczkého návrhy pro dům své babičky, přičemž různé barevné části původních vitrají nahrazuje kousky rozřezaných vinylových desek. Černé desky použité na pozadí obrazu *Seht ihr die weißen Möwen dort?* obsahují různé neuvedené písně, zatímco na barevných deskách je nahrané album *Flamingo* od skupiny Anne, které vyšlo v Grzegorzki Records.

Im Raum (auf Wasser...), 2004

V pokoji (na vodě)

magnetická páska, korekční kapalina na fotokopii
41,5 × 28,6 cm (bez rámu)
s laskavým svolením autora
soukromá sbírka, Berlín

Im Raum (auf Wasser...) uvozuje další z Hildebrandtových oblíbených témat – vodu. Obraz, který vznikl na základě fotografie pořízené umělcem během jeho rezidenčního pobytu v Centro Tedesco di Studi Veneziani (Německé studijní centrum v Benátkách) v roce 2003, zachycuje studijní centrum a autor k němu říká: „Toto dílo se zrodilo z představy spánku v domě obklopeném vodou a stání na vodní hladině.“ Napříč dílem se táhne věta: „auf Wasser schlafend rauscht das Meer“ („spící na vodě, šumí moře“), která umělce napadla těsně před vznikem tohoto díla.

Urlaub im Urban, 2016

Dovolená ve městě

inkoustový tisk a plastové kazetové obaly
v dřevěných přihrádkách
250 × 785 × 9 cm

s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

Tato velká instalace sestávající z více než 7 300 krabiček od kazet je dalším z Hildebrandtových experimentů s vytištěnými fotografiemi, které rozstřihává a rozptyluje po přihrádkách s kazetami. První takové dílo vytvořil kolem roku 2007. Rozsáhlá kompozice vybízí diváka, aby se na ni podíval z více úhlů – při pohledu zblízka vidíme jednotlivé krabičky, z nichž je dílo sestavené, ale z dálky nás pohltí celistvý motiv vytištěného obrazu. Stejně jako u vedlejšího díla zde ožívá Hildebrandtovo oblíbené téma vody.

Hirnholzparkett, 2015

Špalíková dlažba

magnetická páska, kazetové cívky, lepenka,
epoxidová pryskyřice, mosaz
variabilní rozměry
autorova sbírka

Hirnholzparkett je součástí skupiny podlahových instalací, které Hildebrandt vytvořil z řady materiálů, s nimiž pracuje nejčastěji. V tomto případě navinul magnetickou pásku na cívku, zalil pryskyřicí, poté rozřezal a sestavil do parketového vzoru. Stejně jako na předchozích výstavách umístil Hildebrandt *Hirnholzparkett* na konec labyrintu jako jakousi oázu či skryté místo. Dříve museli diváci po instalaci fyzicky přecházet, protože ji autor situoval ke vchodu a východu; postupem času se nicméně ukázalo, že přímý kontakt s dílem není kvůli charakteru použitého materiálu žádoucí.

Leitfall, 2022

měděné prvky z audiokazet, akryl na plátně
214 × 184 cm

s laskavým svolením autora a galerie Almine Rech

Toto dílo je složené z nespočtených malých kousků mědi, které v kazetách sloužily k přitlačení magnetické pásky k hlavě přehrávače. Umělec tyto kousky pečlivě narovnal, vyleštil a nalepil je na plátno, aby vytvořil juxtapozici vertikálních linií. Stejně jako ostatní komponenty z audiokazet, i tyto proužky mědi si našly své místo v umělcově estetickém repertoáru.

Wenn die Nacht anbricht (Neonlicht, Kraftwerk), 2008

Když padne noc (Světlo neonů, Kraftwerk)

magnetická páska, zaváděcí páska, krepová
maskovací páska a akryl na plátně
274 × 174 cm
s laskavým svolením autora
a galerií Almine Rech a Wentrup

Název tohoto díla je převzat z textu písně *Neonlicht* německé kapely Kraftwerk, která významně přispěla k vývoji elektronické hudby. Barevné pruhy magnetofonového pásku, které kompozici přerušují, odrážejí refrén samotné písně oslavující moderní městskou krajinu slovy „světlo neonů, mihotavé světlo neonů“. Tyto barevné proužky jsou použité střídmo, protože jsou ve srovnání s černými a hnědými odstíny magnetických pásek, které se běžně vyskytují v audiokazetách, relativně vzácné.

Das PAAR Cover Bild (schwarz), 2018

Obraz na přebal alba kapely PAAR (černý)
magnetická vrstva z kazetové pásky, lepicí páska
a akryl na plátně
92 × 92 cm
s laskavým svolením autora a galerie Perrotin
soukromá sbírka, Curych

Das PAAR Cover Bild (weiß), 2018

Obraz na přebal alba kapely PAAR (bílý)
magnetická páska, akryl na plátně
92 × 92 cm
s laskavým svolením autora a galerie Perrotin
soukromá sbírka, Curych

Das PAAR Cover Bild (weiß), vytvořený Hildebrandtovou technikou „rip-off“, vznikl jako obal prvního alba mnichovské indie kapely PAAR, které vyšlo u Hildebrandtova vlastního vydavatelství Grzegorzki Records. Protějšek tohoto obrazu, který je zároveň jeho negativem, je vystavený u vchodu do labyrintu.

Segel, 2017

Plachta
magnetická páska, plastová fólie odolná proti
UV záření, uhlíkové proužky, plochá nylonová
tkanina, kovové a plastové průchodky a kroužky,
syntetická lana
1243 × 416 cm, 1222 × 482 cm
s laskavým svolením autora a galerie Sommer
Contemporary Art

Die große Überfahrt, 2018

Velká plavba
inkoustový tisk, plastové kazetové obaly
v dřevěných přihrádkách
159 × 111,5 cm
s laskavým svolením autora a galerie Sommer
Contemporary Art

Tyto plachty utkané z magnetofonového pásu vznikly speciálně u příležitosti Hildebrandtovy výstavy v Tel Avivu v roce 2017 a byly navrženy na míru dvanáct metrů dlouhé plachetnici. Umělec je sám použil na plavbě z Kypru do Tel Avivu, která symbolizovala příchod jeho umění do města. Hildebrandtův zájem o mořeplavbu a oceán se promítl i do pásek použitých k výrobě plachet, na kterých je nahraný umělcův vlastní výběr písní, včetně *Love Among the Sailors* od Laurie Anderson, *Sailor Man* od Tocotronic a dalších. Ačkoli se jedná o jeho první dílo, které ho skutečně přivedlo na moře, tématu vody se Hildebrandt průběžně věnuje celou svou kariéru. Fotografii pořízenou dronem ze samotné plavby použil umělec v díle *Die Große Überfahrt*.

Digging in the Dirt (P. G.), 2016

magnetická páska a akryl na plátně
220 × 164,5 cm
s laskavým svolením autora
sbírka Kunsthalle Praha

Stay With Me I Need Support (P. G.), 2016

magnetická vrstva z kazetové pásky, lepicí páska
a akryl na plátně
220 × 164,5 cm
s laskavým svolením autora
sbírka Kunsthalle Praha

Série „rip-off“ obrazů byla započata v roce 2009. Tvoří ji zpravidla dvojice obrazů, vždy pozitiv a negativ téhož motivu. Při tvorbě „rip-off“ děl pokrývá Hildebrandt plátno bílým základním nátěrem a následně vrstvou lepicí pásky, na kterou maluje fixativem. Na takto připravenou plochu poté klade pásky z VHS kazet nebo audiokazet. Magnetická vrstva pásek přilne pouze k místům, na něž nebyl nanesen fixativ. Motiv se odkryje stržením pásek, které Hildebrandt následně aplikuje na druhé plátno, aby vytvořil protějšek k prvnímu obrazu, resp. jeho „negativ“. Také v případě těchto obrazů pracuje Hildebrandt s nahrávkami hudby, která pro něj má osobní význam a určuje často názvy jednotlivých děl.

LP (Große Kassetenschallplatte), 2011

LP (Velká gramofonová deska z magnetické pásky)
magnetická páska, kazetová cívka, dřevo,
obal z plexiskla
ø 192 cm
s laskavým svolením autora a galerie Almine Rech
soukromá sbírka, Ženeva

Toto dílo, které vzniklo v roce 2011, je Hildebrandtovou vůbec první velkoformátovou „deskou z magnetických pásek“. Bylo vytvořeno tak, aby napodobovalo drážky a vzhledově připomínalo mnohokrát zvětšenou gramofonovou desku. Obsahuje obrovské množství magnetických pásek, na nichž je nahrána rozsáhlá kolekce náhodných hudebních skladeb. *LP (Große Kassetenschallplatte)* visí jako okulus na horní stěně v nejvyšší části galerie.

Das New Yorker Zimmer (Il cielo...), 2020

Pokoj v New Yorku (Il cielo...)
magnetická vrstva z kazetové pásky,
lepicí páska, akryl na plátně
360 × 1 863 cm, 21 částí
s laskavým svolením autora a galerie Perrotin

Toto dílo je součástí dvojice „rip-off“ obrazů, které byly původně vytvořeny pro pokoj v newyorském bytě. *Das New Yorker Zimmer (Il cielo ...)* je protějškem díla, které v New Yorku zůstalo. Pro Hildebrandta je velmi důležité. Vnímá ho jako „kompoziční vzor“ struktury daného pokoje. Jinými slovy, je to jakýsi otisk, nejasná vzpomínka na tento pokoj, a zároveň samostatný obraz. Tento význam spolu s modulárními vlastnostmi díla ovlivňuje způsob, jakým jej autor na svých výstavách instaluje: buď jako běžný (plochý)

obraz, nebo jako místnost v galerijním prostoru. Může zároveň sloužit jako pozadí pro další, menší umělecká díla.

Píseň nahraná na kazetě, *Il cielo in una stanza* od italské zpěvačky Miny, odkazuje na místnost, která konceptuální rovině souzní s celým dílem: „Tehle pokoj už nemá stěny..., tenhle fialový strop / ne, už neexistuje / vidím nebe nad námi.“ Podle stejné písně Hildebrandt pojmenoval svou výstavu *Der Himmel im Raum* v Berlinische Galerie Berlin v roce 2009.

Horatio Herzchen I, 2021

Horatiova srdíčka I
43.4 × 53 cm

Horatio Herzchen II, 2021

Horatiova srdíčka II
34 × 43.4 cm

Horatio Herzchen III, 2021

Horatiova srdíčka III
19.2 × 20 cm

Horatio Herzchen IV, 2021

Horatiova srdíčka IV
13.2 × 20 cm
zaváděcí páska, tužka a akryl na plátně
sbírka autora

Tato série z malých červených šipek na postupně se zmenšujících plátnech byla vytvořena pomocí zaváděcího pásky, což je nemagnetická část používaná k označení začátku a konce magnetické pásky. Hildebrandt tento vzor záměrně navrhl tak, aby z dálky vypadal jako malá srdíčka, a pojmenoval je po svému synovi Horatiovi.

Scala, 2009

sádra, kov, hliník
23 × 401 × 21 cm
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

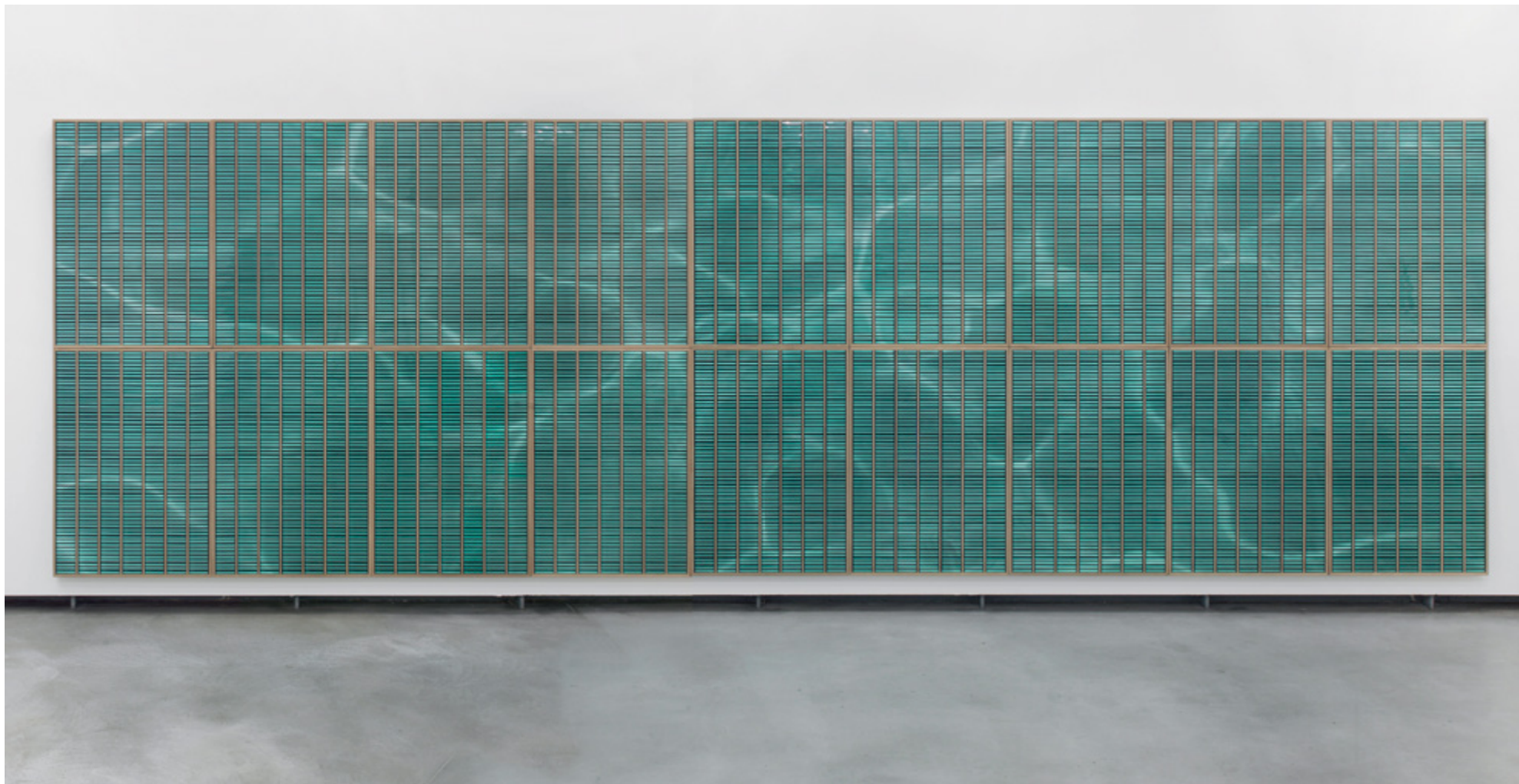
Tento citát na sádrokartonu sejmul Hildebrandt ze stěny berlínského nočního klubu Scala, který zanikl v roce 2009. Majitel nočního klubu byl jeho kamarád a požádal ho, aby pro klub vytvořil umělecké dílo. Hildebrandt se rozhodl připevnit na stěnu biblický citát, který objevil v jedné ze svých oblíbených novel *Titaantjes (Titanci)*, 1915) od Nes-cia, což je pseudonym nizozemského spisovatele Jana Hendrika Frederika Grönloha. Citát znamená v překladu zhruba toto: „Trpělivě jsem čekal na Hospodina, a on se ke mně přiklonil.“ Kniha vypráví příběh mladých chlapců z předměstí, kteří sní o tom, že se stanou umělci, a Hildebrandta inspirovala od chvíle, kdy mu ji věnoval scénograf Thomas Gruber. *Scala* je tak vzpomínkou na Hildebrandtova vlastní umělecká dobrodružství a zároveň samostatným dílem deklarujícím hrdinskou dráhu umělce.

Segel, 2017
Plachta
s laskavým svolením autora a galerie Sommer Contemporary Art

Das PAAR Cover Bild (schwarz), 2018
Obraz na přebal alba kapely PAAR (černý)
s laskavým svolením autora a galerie Perrotin
soukromá sbírka

Urlaub im Urban, 2016
Dovolená ve městě
s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

Im Hof, 2022

Na dvoře

laserem gravírovaná žula

128 × 107 cm

s laskavým svolením autora a galerie Wentrup

Výjev vyrytý na této žulové desce pochází z pozvánky na výstavu *Sieben auf einen Streich*, která se konala v roce 2016. Zobrazuje Hildebrandta, jak jede na kole po dvorku před svým ateliérem, v ruce extrémně dlouhý štětec, a svou pózou se stylizuje do role Dona Quijota.

Exteriér

Gregor Hildebrandt Biografie

Gregor Hildebrandt se narodil v roce 1974 v německém Bad Homburgu. V současné době žije a pracuje v Berlíně. Od roku 2015 působí jako profesor malby a grafiky na Akademii výtvarných umění v Mnichově. V roce 2016 získal prestižní ocenění Falkenrot Preis.

Hildebrandtovy samostatné výstavy zahrnují například *Im Sturz durch Raum und Zeit*, Mies van der Rohe Haus, Berlín (2021); *Luft in allen Zimmern*, Kunsthalle G2, Lipsko (2020); *Der Raum ist die Miete*, Almine Rech, Brusel (2019); *Tönend hallt die Jugend*, Kunsthalle Recklinghausen, Recklinghausen (2018); *In meiner Wohnung gibt es viele Zimmer*, Galerie Perrotin, New York (2018); *Ein Zimmer im Raum*, Wentrup, Berlín (2018); *Urlaub im Urban*, Künstlerhaus Bethanien, Berlín (2016); *Sterne Streifen die Fluten*, Saarland Museum, Saarbrücken, Německo (2015); *Front Room*, Contemporary Art Museum, St. Louis, USA (2008).

Podílí se i na množství skupinových výstav, mezi nejnovějšími například *na L'Année dernière à Malmaison*, Atelierele Malmaison, Bukurešť (2022); *Blanc de Blancs*, Villa Schöningen, Postupim (2022); *Studio Berlin*, Berghain, Berlín (2020); *Eine Geschichte*: (2016); *Zeitgenössische Kunst aus dem Centre Pompidou*, Haus der Kunst, Mnichov.

Hildebrandtova tvorba je zastoupena v renomovaných sbírkách, například ve sbírce Centre Pompidou v Paříži, ve sbírce současného umění Spolkové republiky Německo, ve sbírce Martina Z. Marguliese v Miami a v Burgerově sbírce v Hongkongu.

V roce 2018 založil Hildebrandt společně se svou partnerkou, umělkyní Alicjou Kwade, vydavatelství Grzegorzki Records. Během své kariéry také kurátorsky připravil množství skupinových výstav ve svém vlastním galerijním „off-space“ Grzegorzki Shows, který funguje od roku 2017.

Program výstav v Grzegorzki Shows

Robert Schmitt:

I paid for content and I am proud of

29. 9. – 31. 10. 2022

Katharina Koppenwallner:

I offer this horse to you

2. 11. – 5. 12. 2022

Frieder Böhnisch:

Die Weihnachtskarten des Frieder Böhnisch

7. 12. 2022 – 2. 1. 2023

Katharina Domhardt:

Stila

4. 1. – 13. 2. 2023

Koncerty a křty Grzegorzki Records

Rosin, PAAR

27. 9. 2022 (pouze s pozvánkou)

Walking Down Brenton Road

1. 11. 2022

ANNE

6. 12. 2022

Prohlídky a speciální program

Doprovodný program k výstavě zahrnuje komentované prohlídky s kurátorkou výstavy či našimi lektorkami a pravidelné nedělní workshopy vycházející z tvůrčích postupů Gregora Hildebrandta. V rámci pravidelných přednášek se budeme zabývat mimo jiné hudební scénou Berlína 80. a 90. let, která je důležitým inspiračním zdrojem Hildebrandtovy tvorby. Každou poslední středu v měsíci představíme v rámci cyklu KunstKino umělcův výběr filmů. Sledujte naše webové stránky a sociální sítě pro více informací.

GREGOR HILDEBRANDT

A Blink of an Eye and the Years are Behind Us

29 09 2022–13 02 2023

Kurátorka

Christelle Havranek

Grafické řešení

Zuzana Lednická, Andrea Vacovská (Studio Najbrt)

Brand identity manager

Lucie Zelmanová

Výstavní produkce

Lucile Bouvard, Mareike Hadler (Grzegorzki Productions),
Eliška Žáková (Kunsthalle Praha)

Asistentka produkce

Nikola Schnitzerová

Technická produkce

Matej Al-Ali (Kunsthalle Praha), Stefan Düe, Anne Kathrin Rüllicke,
Johannes Schäfer (Grzegorzki Productions)

Koordinátorka výstavních výpůjček

Kateřina Slavíková

Vzdělávací a doprovodné programy

Martina Freitagová, Aneta Kučeríková, Barbora Škaloudová

Vedoucí publikací

Věra Janíčková

Koordinátorka výstavního katalogu

Karin Akai

PR a marketing

Ondřej Čížek, Zuzana Dusilová

Překlady do angličtiny

Matthew Cunningham, Stephan von Pohl

Překlady do češtiny

Jana Hlávková

Redakce a korektury

Annie Bartoň, Theo Carnegie Tan (EN), Ivana Blažková, Eliška Žáková (CZ)

Realizace výstavní architektury

Vladimír Kosík, David Syrovátka

Instalace

Patrik Adamec, Matej Al-Ali, Ralf Dereich, Leoš Drábek, Jan Fischer, Johannes Fuchs,
Eva Havlová, Emilia Kubacki, David Kuchař, Lukas Maibier, Matěj Páv, Johannes Schäfer,
Filip Sigmund, Augustin Soukup, Jakub Šimek, Lukáš Šmejkal

Autoři fotografií v brožuře

Lucile Bouvard, Roman März, Luise Müller-Hofstede, Guillaume Ziccarelli

Výstavu připravila Kunsthalle Praha.

Ředitelka
Ivana Goossen

Hlavní kurátorka
Christelle Havranek

Půjčitelé

Johanna Adorján, Almine Rech, Avlskarl Gallery, Wera Bet, Christoph Braun, Hans Bussert, Dr. Kathrin Elvers-Švamberk, Jan Fischer, Galerie Klüser, Gregor Hildebrandt, Katharina Koppenwallner, Kunsthalle Praha, Josephine Meckseper, Perrotin, Susanne Prinz, Gerd Rohling, sbírka Elmar & Alfred, sbírka Horzon Vaduz, Sommer Contemporary Art, Henning Strassburger, Jackie Thomae, Daniel Völzke, Anne Waak, Wentrup, sbírka Wemhöner a další soukromé sbírky (Berlín, Curych, Paříž, Praha, Ženeva)

Kunsthalle Praha děkuje všem interním i externím spolupracovníkům,
bez jejichž pomoci, rad a podpory by tato výstava nikdy nevznikla.

K výstavě vychází stejnojmenný katalog a my tímto děkujeme editorkám a editorům,
autorkám a autorům a všem dalším, kdo se na jeho vzniku podíleli.

Tato výstava vznikla za podpory členek a členů Kunsthalle Praha.

